

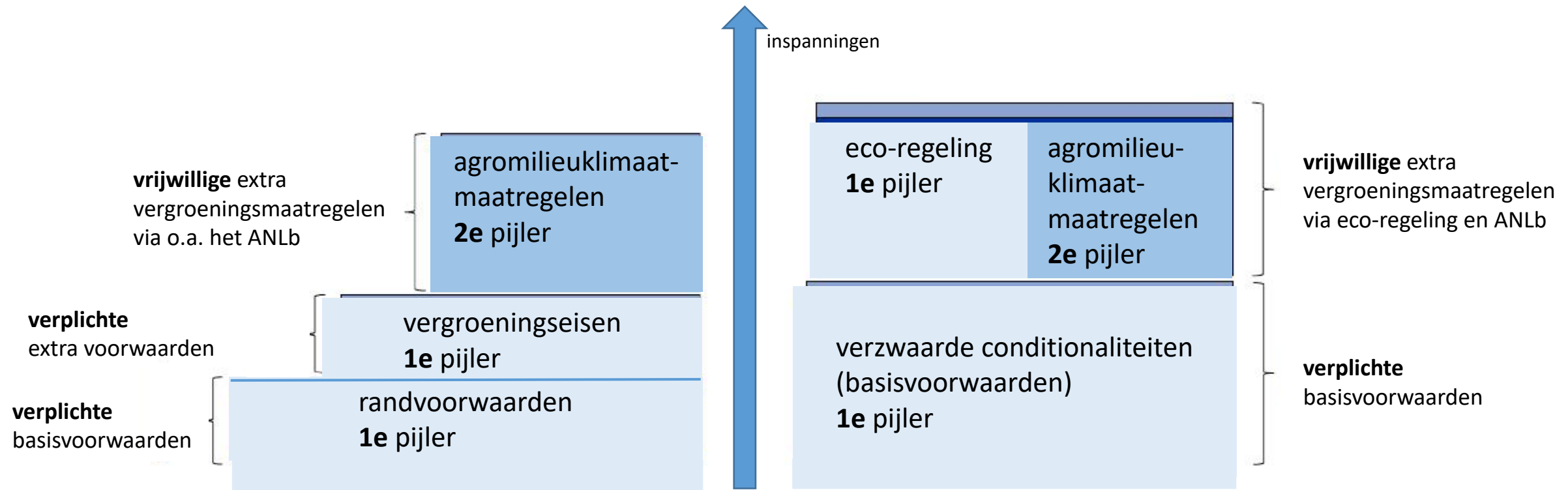
Presentatie webinar ANOG

Het nieuwe GLB-NSP

versie 7 juli 2022

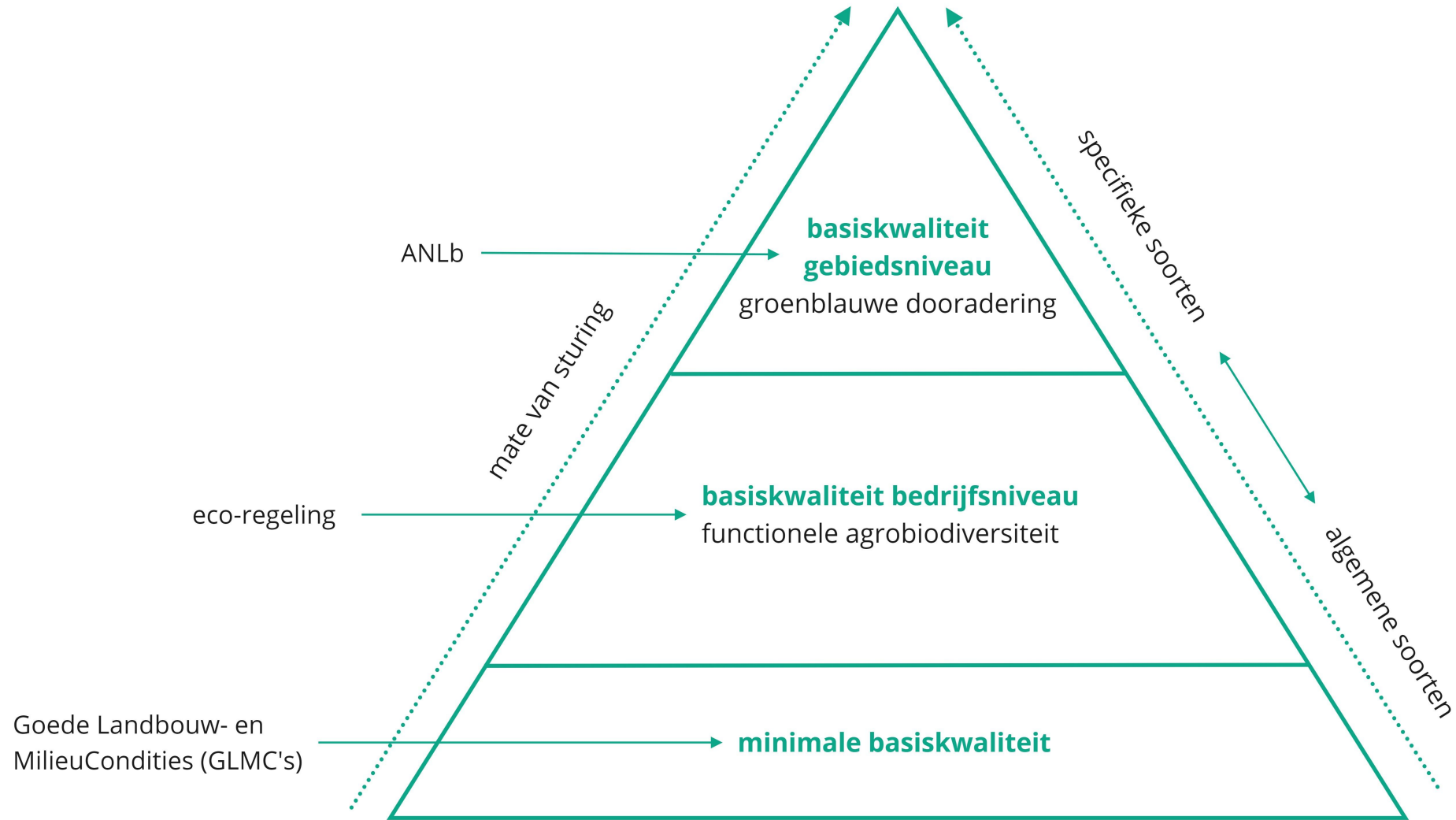
Disclaimer: het NSP is nog 'in beweging', dus dit is de **huidige** stand van zaken.

Stelsel GLB-NSP: huidig vs nieuw

Figuur 1. De architectuur voor vergroening in het huidige GLB (links) en die in de wetsvoorstellen voor GLB na 2020 (rechts)

Stelsel GLB-NSP: de groenblauwe architectuur

NSP: budget 1e pijler

- Basisinkomenssteun: naar verwachting in 2023 circa €220/ha, teruglopend tot circa €165/ha in 2027. Daar komt nog een extra bedrag bij van €54 voor de eerste 40 ha vanwege de verplichte herverdeling
- Stabiël/vast budget eco-regeling (ongeacht overheveling): €152 miljoen per jaar
- Beloning kan naar verwachting variëren van circa €60 tot €200/ha, **afhankelijk van hoeveel boeren meedoen en het behaalde beloningsniveau**
- Landschapselementen gaan meetellen als subsidiabele landbouwgrond, mits aangrenzend aan een landbouwperceel en binnen 5 m afstand

Conditionaliteiten: basisvoorwaarden

Aan de conditionaliteiten móet je voldoen om in aanmerking te komen voor een GLB-subsidie. Ze gelden als basisvoorwaarden ('instapeis') voor de basisinkomenssteun, eco-regeling én het ANLb

Maar: het niet voldoen aan de conditionaliteiten betekent niet meteen dat je niet mee mag doen aan de eco-regeling en het ANLb. In eerste instantie wordt er bij niet-naleving van de conditionaliteiten een boete (in de vorm van een korting) opgelegd

Deze conditionaliteiten bestaan uit geldende wet- en regelgeving en de zogenaamde Goede Landbouw- en MilieuConditie's (GLMC's)

Er zijn in totaal 9 GLMC's, zie volgende 2 slides voor een korte beschrijving

De 9 Goede Landbouw- en MilieuConditie's (GLMC's)

- **GLMC1 instandhouding blijvend grasland:** als het nationale aandeel blijvend grasland met meer dan 5% daalt t.o.v. 2018, komt er een individuele verplichting
- **GLMC2 bescherming van veengebieden:** de landbouwer beïnvloedt de waterstand op veengrond, gelegen in niet-afwaterende gebieden beneden 1 meter boven NAP dat onderhevig is aan een peilbesluit, niet
- **GLMC3 verbod op verbranden van stoppels:** verbod om gewasresten op bouwland na de oogst te verbranden
- **GLMC4 aanleg van bufferstroken langs waterlopen:** aansluiting bij 7e Actieprogramma Nitraat > als algemene regel een breedte van **5 m** langs KRW-waterlichamen/ecologisch kwetsbare wateren en van **2 m** langs overige wateren

De 9 Goede Landbouw- en MilieuConditie's (GLMC's)

- **GLMC5 bodembewerkingsbeheer** om erosie door afspoeling te voorkomen (geldt alleen in een bepaald deel van de provincie Limburg (heuvelachtig terrein))
- **GLMC6 minimale bodembedekking**: verplichting tot inzaaien van groenbemester op een perceel dat uit productie is genomen (inzaaien uiterlijk 31 mei en laten staan tot 31 aug). Ook toegestaan: bedekking met gewasresten of ruige stalmest.
- **GLMC7 gewasrotatie op bouwland**: ieder jaar moet er een ander gewas op hetzelfde stuk grond geteeld worden + op zand en löss minimaal eens per vier jaar een rustgewas als hoofdteelt. Een of meerdere volgteelten na de hoofdteelt binnen hetzelfde kalenderjaar tot de inzaai van het hoofdgewas van het volgende jaar telt/tellen mee als rotatie, mits de volgteelt bestaat uit een andere gewassoort dan de hoofdteelt

De 9 Goede Landbouw- en MilieuConditie's (GLMC's)

- **GLMC8 minimaal aandeel niet-productieve grond, behoud van landschapselementen en snoeiverbod:** ten minste 4% van het bouwland dat op de peildatum bij de landbouwer in gebruik is, is bestemd voor niet-productieve gronden voor zover de landschapselementen gelegen zijn op of grenzen aan bouwland
- **GLMC9 blijvend graslandbescherming:** verbod op het omzetten en ploegen van ecologisch kwetsbaar blijvend grasland en omzetverplichting

GLMC4: aanleg van bufferstroken

LNv volgt qua invulling van GLMC4 het 7e Actieprogramma Nitraat. Het is nog niet 100% zeker dat de Europese Commissie deze invulling accepteert, omdat daarmee wordt afgeweken van de invulling die op Europees niveau is afgesproken voor GLMC8 (3 m brede bufferstroken als algemene regel)

Algemene eisen conform Actieprogramma:

- bufferstroken van 5 m breed langs KRW-waterlichamen én langs ecologisch kwetsbare wateren
- bufferstroken van 2 m breed langs overige watervoerende sloten; in het geval van een kruidenrijke bufferstrook langs graslandpercelen geldt als eis een breedte van 1 m (mits waterkwaliteit op orde)
- er geldt een maximum van **5% per perceel, behalve langs ecologisch kwetsbare waterlopen**

GLMC7: gewasrotatie

- Ieder jaar moet er op perceelsniveau een ander gewas geteeld worden
- Op zand en löss moet er minimaal eens per vier jaar een rustgewas geteeld worden als hoofdteelt (vanaf 2027 wordt dat 1:3) (eis uit het 7e Actieprogramma Nitraat)
- Een of meerdere volgteelten na de hoofdteelt binnen hetzelfde kalenderjaar tot de inzaai van het hoofdgewas van het volgende jaar wordt beschouwd als gewasrotatie, mits de volgteelt bestaat uit een andere gewassoort dan de hoofdteelt

Verder moeten bedrijven op zand en löss op al het areaal vanggewassen of wintergewassen telen; als dat niet het geval is, wordt er een korting op de stikstofgebruiksnorm voor het volgende jaar toegepast (eis uit het 7e Actieprogramma Nitraat)

GLMC7: gewasrotatie - de uitzonderingen

De rotatieverplichting geldt **niet voor percelen die op de peildatum bij de landbouwer in gebruik zijn en:**

- a. die worden gebruikt voor braak;
- b. die worden gebruikt voor meerjarige gewassen op bouwland;
- c. die worden gebruikt voor grassen en andere kruidachtige gewassen op bouwland;
- d. die worden gebruikt voor het telen van rustgewassen als hoofdteelt;
- e. waarbij meer dan 75 procent van het bouwland wordt gebruikt voor:
 - 1. de productie van grassen of andere kruidachtige gewassen;
 - 2. de teelt van vlinderbloemige gewassen;
 - 3. braak;
 - 4. een combinatie van 1, 2 of 3;

opsomming wordt vervolgd op de volgende slide

GLMC7: gewasrotatie - de uitzonderingen

De rotatieverplichting geldt **niet voor percelen die op de peildatum bij de landbouwer in gebruik zijn en:**

- f. waarbij meer dan 75 procent van de totale subsidiabele landbouwgrond:
 - 1. bestaat uit blijvend grasland;
 - 2. wordt gebruikt voor de productie van grassen of andere kruidachtige gewassen;
 - 3. wordt gebruikt voor de teelt van wilde rijst, of
 - 4. een combinatie van 1, 2 of 3.
- g. waarop:
 - a. de landbouwer een biologische productiemethode toepast en de landbouwer overeenkomstig Verordening (EU) 2018/848 gecertificeerd is;
 - b. de landbouwer als gevolg van een contract voor agrarisch natuurbeheer op basis van de subsidieregelingen ANLb of de Catalogus Groenblauwe diensten een beheer uitvoert waardoor hij niet aan de voorwaarden kan voldoen.

GLMC7: gewasrotatie - lijst rustgewassen

Lijst rustgewassen (voorlopig)

Wintergerst
Zomergerst
Graszaad
Haver
Hennepvezel
Italiaans raaigras
Karwijzaad
Engels raaigras
Winter koolzaad
Zomer koolzaad
Lijnzaad
Luzerne
Raapzaad
RietzwenkgrasNL
Rogge
Sorghum
Winter tarwe
Zomer tarwe

Teff
Triticale
Veldbeemdgras
Vezelvlas
Wortelpeterselie
Peterselie
Blauwmaanzaad
Rode klaver
Witte klaver
Miscanthus
Spelt
Quinoa
Overige granen
Grasland, tijdelijk met kruiden
Grasland, tijdelijk gras/klaver
Grasland, tijdelijk

Qua lijsten met toegestane gewassen wordt aangesloten bij het 7e Actieprogramma Nitraat.

De Commissie Deskundigen Meststoffenwet (CDM) stelt de definitieve lijsten op met rustgewassen, vanggewassen en winterteelten.

De definitieve lijsten moeten nog gepubliceerd worden.

Opties GLMC8: minimumaandeel niet-productieve grond

Je kunt op 3 verschillende manieren aan GLMC8 voldoen:

- óf minimaal 4% niet-productief areaal om te voldoen aan GLMC8: houtige en natte landschapselementen (w.o. natuurvriendelijke oever), groene braak, (on)beheerde akkerrand
- óf minimaal 3% niet-productief areaal om te voldoen aan GLMC8 **in combinatie met** een extra 4% niet-productief areaal **via de eco-regeling**
- óf minimaal 7% niet-productief, waarvan 4% mag worden ingevuld met stikstofbindende (eiwit)gewassen (**zonder gebruik** van chemische gewasbeschermingsmiddelen en biociden)

GLMC8: niet-productieve grond - uitzonderingen

GLMC8 geldt **niet** in gevallen waarin:

- a. meer dan 75 procent van het bouwland wordt gebruikt voor:
 - 1. de productie van grassen of andere kruidachtige gewassen;
 - 2. de teelt van vlinderbloemige gewassen;
 - 3. braak, of
 - 4. een combinatie van 1, 2 of 3.
- b. meer dan 75 procent van de totale subsidiabele landbouwgrond:
 - 1. bestaat uit blijvend grasland,
 - 2. wordt gebruikt voor de productie van grassen of andere kruidachtige gewassen
 - 3. wordt gebruikt voor de teelt van wilde rijst, of
 - 4. een combinatie van 1, 2 of 3.

Verder geldt GLMC8 ook niet voor biologische bedrijven met minder dan 10 ha

Wat telt mee als niet-productief voor GLMC8?

type landschapselement	weeg-factor	eisen qua afmetingen
beheerde akkerrand en groene braak (inzaai)	1,5	min 3 m / max 20 m
onbeheerde akkerrand, bufferstrook en groene braak (spontane opkomst)	1	min 0,5 m / max 20 m breed
stroken bouwland langs bos	1	max 20 m breed
sloot	1	sloot telt mee voor zover smaller dan 10 m (van insteek naar insteek)
sloot grenzend aan beheerde rand/natuurvriendelijke oever	2	sloot telt mee voor zover smaller dan 10 m (van insteek naar insteek)
vijvers/poelen	1,5	tussen 0,001 en 0,9 hectare
heggen/houtwallen	2	
geïsoleerde boom/knotboom	1,5	intekening geeft 1 m ² per boom
boomgroepen		
natuurvriendelijke oever, in de vorm van een plas- of drasberm of flauw talud met een begroeiing van inheemse planten	1,5	min 3 m / max 10 m breed / max 25 m lang
tuunwallen	1	
kleine wetlands = plas-dras bouwland (tijdelijk grasland)	1	min 0,1 ha, vanaf 15 feb tenminste 2 mnd geïnundeerd, tenminste 5 cm boven maaiveld
rietzoom	1,5	
zandwal	1	
schouwpad	1	

De weegfactoren bepalen hoe het niet-productieve areaal dat je voor deze GLMC in wilt zetten, meegeteld wordt. Een voorbeeld: 1 ha beheerde akkerrand wordt meegeteld als 1,5 ha.

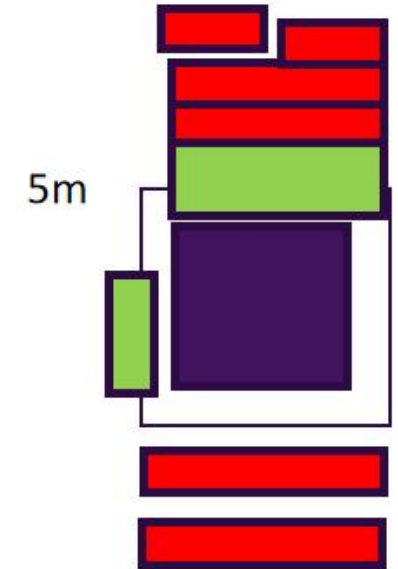
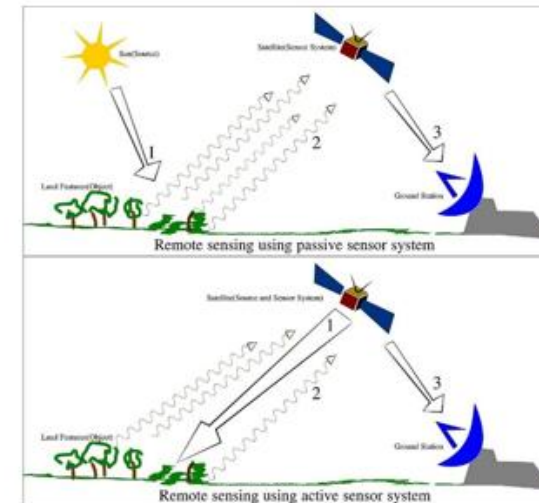
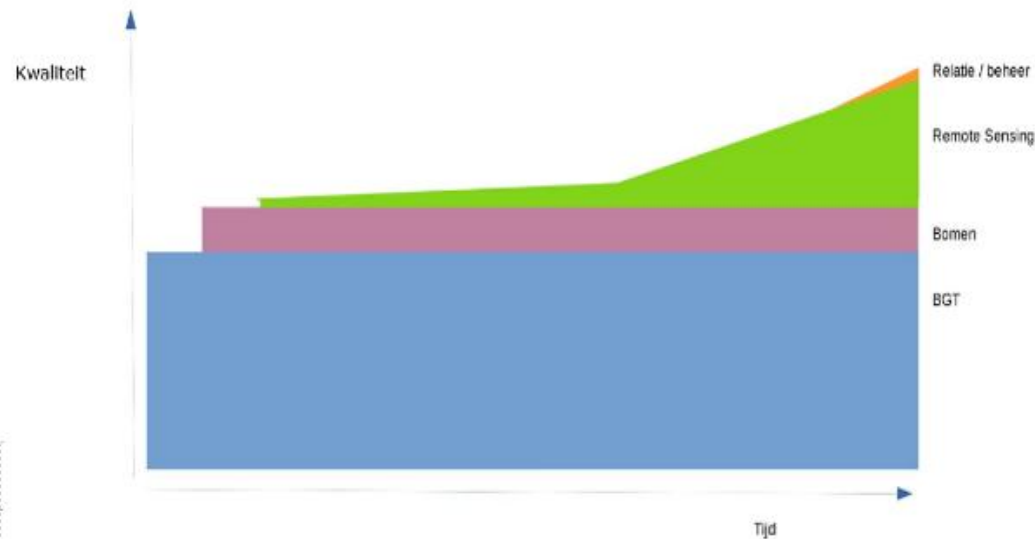
Verder is van belang dat deze landschapselementen in het nieuwe GLB meegeteld worden als subsidiabele landbouwgrond (de feitelijke ingetekende oppervlakte).

Hoe zit het met sloten?

- Landschapselementen, waaronder sloten, tellen mee als subsidiabele landbouwgrond
- Eigendom van sloten niet noodzakelijk; boeren moeten kunnen aantonen dat zij het beheer uitvoeren
- Grenssloten tussen 2 bedrijven tellen voor ieder bedrijf voor de helft mee

De BGT: de 'landschapslaag'

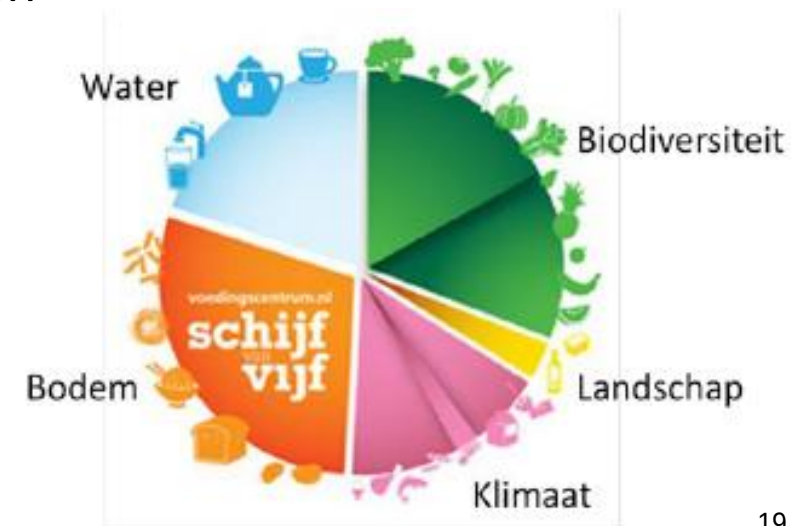
- > Binnen RVO wordt gewerkt aan een kaartlaag van alle LE in Nederland.
- > Ca. 3.000.000 Landschapselementen.
(ANLb: 50.000)

De landschapslaag moet volgens planning op 1 oktober a.s. klaar zijn; de vraag is nog wel of het gaat lukken om alle foutjes en 'onzuiverheden' er tijdig uit te halen.

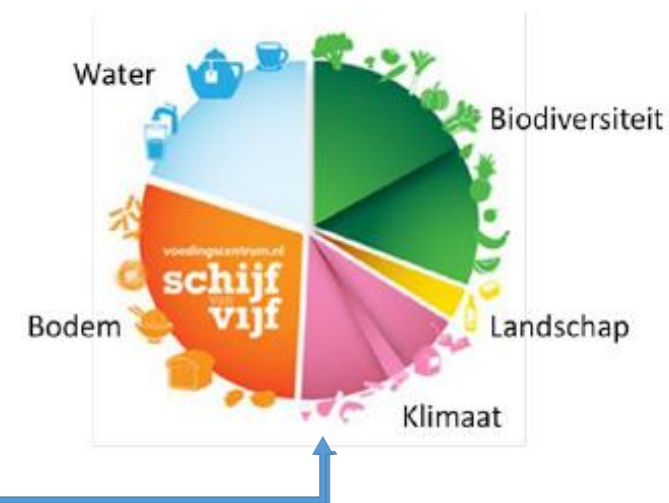
Grondgebonden eco-regeling voor klimaat en leefomgeving

- Een nieuw instrument om te sturen op meer vergroening
- Deelname aan de eco-regeling = vrijwillig
- Je moet voldoen aan de basisvoorwaarden
- Elk jaar kies je opnieuw of je mee wilt doen of niet
- De eco-regeling bevat een nationaal keuzemenu met 'eco-activiteiten'
- Je kiest zelf welke eco-activiteiten je kunt en wilt uitvoeren
- Deze eco-activiteiten zijn gelinkt aan 5 doelen/opgaven:

Grondgebonden eco-regeling voor klimaat en leefomgeving

- Met elke eco-activiteit scoor je punten én een bepaalde waarde in €
- Je moet én genoeg punten halen én voldoende waarde realiseren:
 - ✓ op basis van de puntenscores van de gekozen eco-activiteiten wordt gecheckt of je voldoende bijdraagt aan de 5 doelen
> **doe je de juiste dingen?**
 - ✓ op basis van de totale waarde in € van de gekozen eco-activiteiten wordt bepaald of je voldoende inspanningen hebt geleverd
> **doe je die juiste dingen op voldoende areaal?**

Grondgebonden eco-regeling voor klimaat en leefomgeving

- Als je met de gekozen eco-activiteiten voldoende punten **én** waarde hebt gehaald, krijg je een **vast bedrag per hectare** bedrijfsareaal uitgekeerd
- De waarde in **€** die je met de gekozen eco-activiteiten realiseert, bepaalt de hoogte van dat vaste bedrag
- Er zijn 3 'beloningsniveaus':
 - brons = instapniveau (terugvaloptie) > aanname: €60/ha
 - zilver = gemiddeld niveau > aanname: €100/ha
 - goud = gevorderd niveau > aanname: €200/ha
- Het precieze bedrag hangt af van hoeveel boeren uiteindelijk deelnemen en op welk beloningsniveau ze uitkomen, want er zit een max aan het jaarlijkse budget voor de eco-regeling
- Als je eenmaal de drempelwaarde voor goud hebt gehaald, levert méér doen niet een nog hogere premie op

Eindrapportage 2e praktijktoets april-mei 2022

Enkele conclusies:

- Het keuzemenu uit de ecoregeling werkt nog niet als keuzemenu
> er moeten meer eco-activiteiten worden toegevoegd
- De punten voor landschap en biodiversiteit zijn lastig haalbaar
- Het wordt een rekensom voor bedrijven
- Er zijn zorgen vanwege risico's als gevolg van mogelijk tegenvallende resultaten
- Met name GLMC8 is voor sommige bedrijven lastig haalbaar
- De fijne kneepjes van de werking van het systeem zijn ingewikkeld
- De wisselwerkingen tussen eisen uit ander beleid (7e Actieprogramma), GLMC's, eco-regeling en het ANLb zijn erg complex

Op basis van deze conclusies wordt nog gewerkt aan bijstelling van de eco-regeling

Het keuzemenu voor 2023

NB nog niet definitief

Eco-activiteiten 2023: punten & waarde ¹ per ha		Doelbereik via puntensysteem						Waardebepaling t.b.v. beloningsniveaus	
	Eco-activiteiten	Klimaat	Bodem&Lucht	Water	Landschap	Biodiversiteit		regio 1 (ABC)	regio 2 (DEF Ov)
H01	Rustgewas	4	4	3	2	2		€ 105	€ 60
H02	Stikstofbindend gewas	3	2	0	1	1		€ 1.995	€ 2.308
H03	Meerjarige teelt	4	4	4	1	1		€ 302	€ 612
H04	Langjarig grasland	4	4	3	1	1		€ 91	€ 91
H05	Grasland met kruiden	2	4	1	3	3		€ 181	€ 181
H06	Natte teelt	3	0	0	1	2		-	-
H07	Vroeg ras rooigewas 1 september	2	2	2	1	1		€ 603	€ 492
H08	Vroeg ras rooigewas 1 november	0	3	0	0	0		€ 176	€ 177
H09	Grasklaver	4	4	1	1	1		€ 28	€ 28
H10	Strokenteelt	0	2	2	2	2		€ 217	€ 215
H11	Bufferstrook met kruiden	0	0	4	3	3		€ 548	€ 548
B01	Onderzaai vanggewas	2	1	1	1	1		€ 151	€ 148
B02	Groenbedekking	2	3	3	1	1		€ 0	€ 440
T01	Biologische bestrijding	0	4	3	1	3		€ 85	€ 85
V2023	Weidegang	2	3	0	2	1		€ 43	€ 43
N01	Heg, haag, struweel	4	2	0	40	60		€ 4.016 ²	€ 4.016 ²
N02	Landschapselement hout	4	2	0	40	60		-	-
N03	Groene braak	2	4	0	10	40		€ 2.853	€ 3.946
N04	Bufferstrook met kruiden bouwland	2	4	4	30	60		€ 953	€ 1.004
D01	Biologische landbouw	4	4	2	1	2		€ 200	€ 200

→ waarde volgt nog

→ beheer via ANLb

¹ Waarden moeten nog geverifieerd worden door de TEWG

² Waarde nog niet definitief, gebaseerd op schatting vanuit ANLb-tariefberekening 2016

biologische boeren scoren automatisch goud

Omschrijving eco-activiteiten

Zie voor een omschrijving van de eco-activiteiten [deze website](#) van RVO

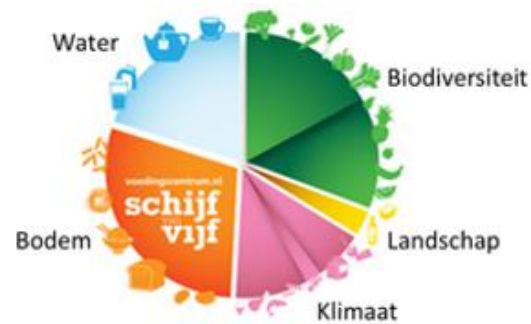
Let wel op: er wordt nog gesleuteld aan de eco-regeling, dus de informatie op de website kan de komende tijd nog veranderen

Zie [hier](#) de (concept) gewaslijst die bij de eco-regeling hoort. Let op: deze gewaslijst verschilt van de gewaslijsten die gehanteerd worden in het kader van het 7e Actieprogramma en de GLMC's. In het kader van de eco-regeling kan tijdelijk grasland bijvoorbeeld **niet** als rustgewas worden opgevoerd, terwijl het in het kader van het 7e Actieprogramma Nitraat en GLMC7 (gewasrotatie) wél op de lijst met toegestane rustgewassen staat.

Een voorbeeld: punten en waarde van een eco-activiteit

1. Rustgewas ← eco-activiteit

puntentoekenning

Klimaat	4
Bodem en lucht	4
Water	3
Landschap	2
Biodiversiteit	2
Totaal	15

zand	105
overig	60

Gewascode	Gewas
235	Wintergerst
236	Zomergerst
1921	Graszaad
238	Haver
944	Hennepvezel
3512	Italiaans raaigras
246	Karwijzaad
3506	Engels raaigras
1922	Winter koolzaad
1923	Zomer koolzaad
666	Lijnzaad
258	Luzerne
664	Raapzaad
3807	Rietzwenkgras
237	Rogge
3519	Sorghum
233	Winter tarwe
234	Zomer tarwe
381	Teff
314	Triticale
3523	Veldbeemdgras
3736	Vezelvlas
1036	Wortelpeterselie
1037	Peterselie
247	Blauwmaanzaad
799	Rode klaver
3524	Witte klaver
516	Miscanthus
382	Spelt
1022	Quinoa
2652	Overige granen

waarde (bij sommige eco-activiteiten verschilt deze waarde al naar gelang de grondsoort)

Grondgebonden eco-regeling: regionale differentiatie

De eco-regeling wordt op termijn regionaal gedifferentieerd, zodat rekening gehouden kan worden met specifieke kenmerken, zoals:

- landschapstype
- bedrijfstak
- grondsoort
- beleidsurgenties qua opgaven

Vooralsnog is er per 2023 alleen sprake van een differentiatie qua grondsoort: zand versus overig. Het is de bedoeling dat er gedurende de looptijd van de eco-regeling meer opties voor differentiatie worden ingebouwd

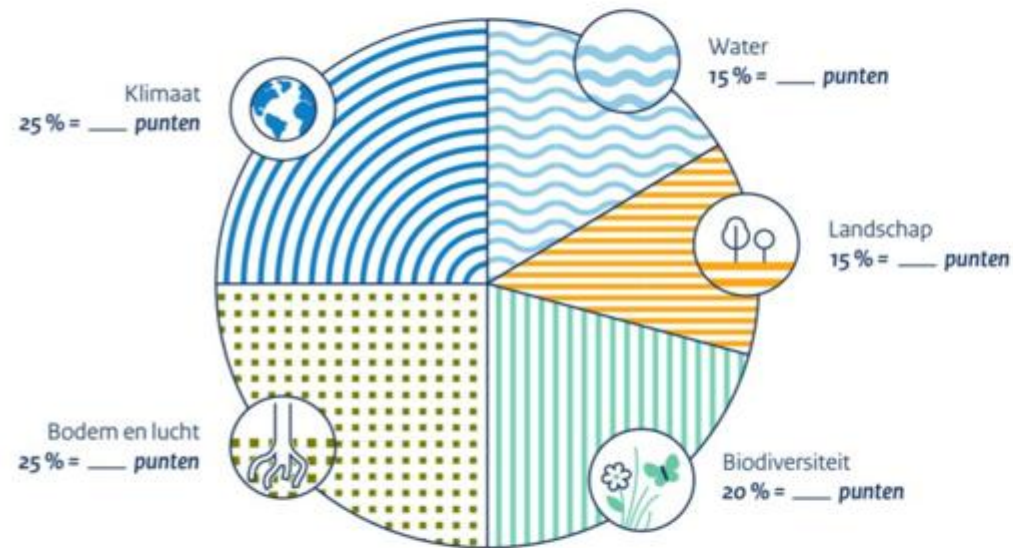
Via de **pilot puntensysteem eco-regeling** wordt dit onderzocht en wordt ook geëxperimenteerd met een uitgebreider keuzemenu van eco-activiteiten

Eco-regeling: regionale differentiatie per grondsoort

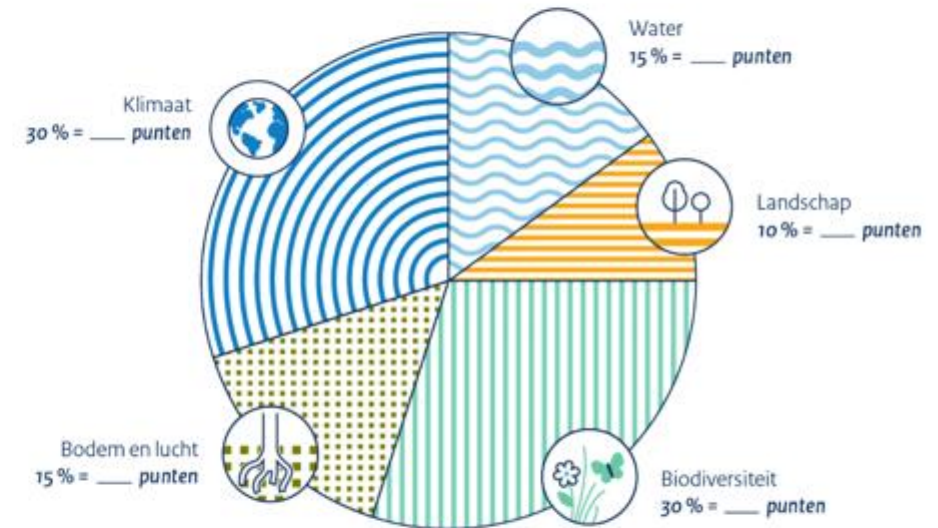
zand

klei/overig

Uw schijf van vijf

Stap 1: Bereken uw schijf van vijf

Vul de schijf met eco-activiteiten uit de tabel

Omdat de opgaven verschillend zijn in gebieden, wordt er per gebied een verschillende weging toegekend aan de 5 doelen. Op zand wordt bijvoorbeeld aan bodemkwaliteit een hogere prioriteit toegekend en op klei aan klimaat. In totaal moeten **alle bedrijven** echter hetzelfde aantal punten halen, namelijk **5 punten per hectare**. **Hoe je aan die punten komt, verschilt een beetje per gebied.**

Eco-regeling: regionale differentiatie per grondsoort

Regio 1	Regio 2
Veenkolonien	Noordelijk Klei
Oostelijk zand	Zuid West Klei
Zuidelijk Zand	Centraal Klei
	Overig

Voorlopige regio-indeling; aan kaartmateriaal wordt nog gewerkt.

Ecodoelen	Regio 1	Regio 2
Klimaat	1,5	1,25
Bodem en Lucht	0,75	1,25
Water	0,75	0,75
Landschap	0,5	0,75
Biodiversiteit	1,5	1

Totaal: 5

Totaal: 5

Totaal aantal punten dat elk bedrijf moet halen = 5 punten per hectare.

Hoe je tot die 5 punten komt, verschilt per gebied en is afhankelijk van de opgaven in het gebied

Vergoeding	Regio 1	Regio 2
Brons	€ 60	€ 60
Zilver	€ 100	€ 100
Goud	€ 200	€ 200

Alle bedrijven krijgen voor brons, zilver en goud hetzelfde bedrag uitgekeerd per ha bedrijfsareaal. Dat verschilt dus **niet** per gebied.

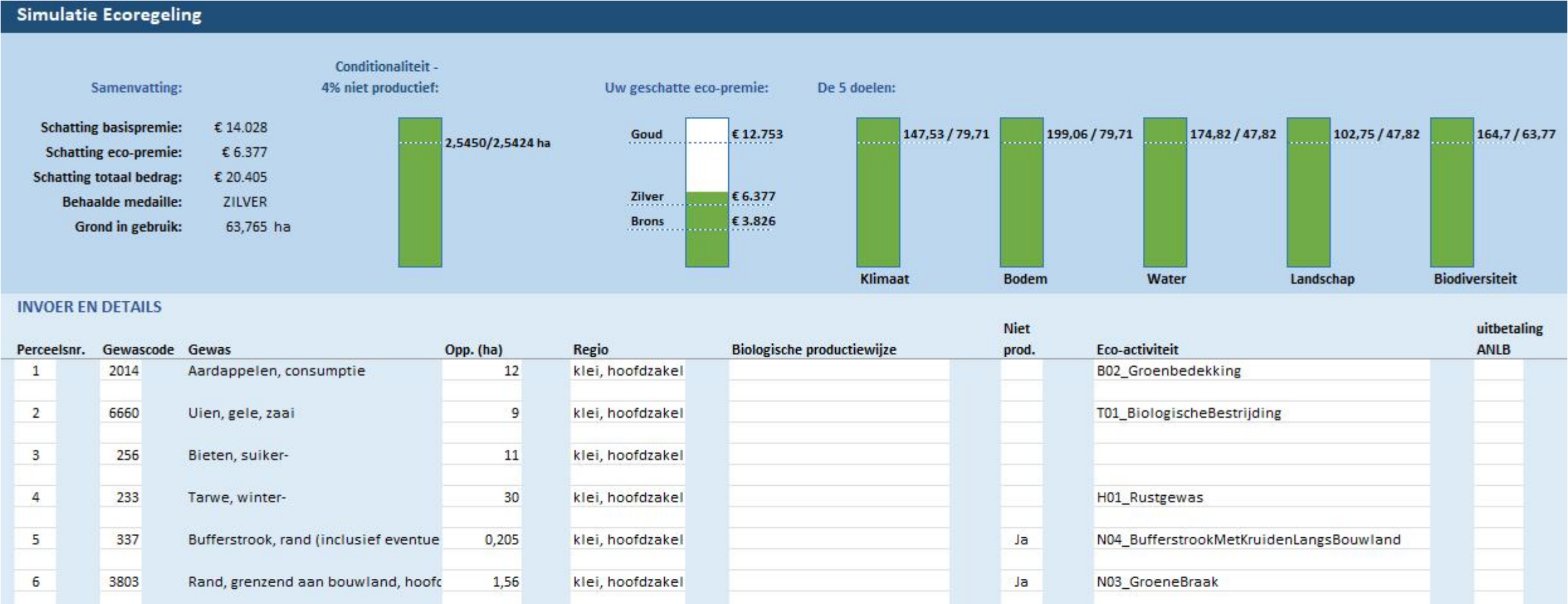
Stappenplan

1. Bedenk of je kunt voldoen aan de basisvoorwaarden (wet- en regelgeving en GLMC's)
2. Vul in de simulatietool je bouwplan in en maak een keuze uit de eco-activiteiten die toepasbaar zijn op basis van dat bouwplan
3. Check waar dan op uitkomt qua punten en waarde
4. Als je nog punten en/of waarde tekort komt, ga dan na welke inspanning je nog extra kunt leveren

Hou er rekening mee:

- dat sommige eco-activiteiten niet stapelbaar zijn
- dat sommige eco-activiteiten wel stapelbaar zijn
- dat niet-productief areaal dat je opvoert om te voldoen aan GLMC8 in de eco-regeling alleen meetelt voor de punten, maar **niet** voor de waarde
- dat ANLb-beheer meetelt voor de punten, maar **niet** voor de waarde

Aan de slag met de rekentool (simulatietool)

NB: nav de 2e praktijktoets wordt nog gesleuteld aan deze rekentool; daarom is hij nog niet publiekelijk beschikbaar.

Het is de bedoeling dat er een gebruiksvriendelijke app komt: de simulatietool. In **oktober** wordt deze simulatietool opgeleverd. In de tussentijd komt er als het goed is nog een oefenversie beschikbaar.

Aandachtspunten eco-regeling

- Sommige eco-activiteiten zijn pas beschikbaar vanaf 2024/2025, zoals:
 - ecologisch slootschonen
 - precisielandbouw
 - niet-kerende grondbewerking
 - combinatieteelt
 - permanente groenbedekking
 - kleinschaligheid
- Wel is er via de 2e pijler subsidie beschikbaar voor investeringen, zoals aanschaf van machines
- De regionale differentiatie is per 2023 beperkt (alleen zand vs klei/overig); in de jaren daarna wordt er meer differentiatie ingebouwd
- De komende jaren wordt gewerkt aan de doorontwikkeling van de eco-regeling, o.a. via de [pilot puntensysteem eco-regeling](#)
- De tussentijdse evaluatie in 2025 biedt mogelijkheden voor aanpassing van de eco-regeling

Deelname aan de eco-regeling: het proces

- Elk jaar heb je de keuze om wel of niet mee te doen aan de eco-regeling
- In december van het voorafgaande jaar (2022), met uitloop naar januari, geef je aan of je denkt mee te willen doen en met welk bouwplan
- In november van het jaar zelf (2023) maak je je keuze definitief en geef je door welke eco-activiteiten je hebt uitgevoerd
- Er is dus wat ruimte voor bijsturing, bijvoorbeeld als gevolg van onvoorziene weersomstandigheden

Relatie GLMC's, eco-regeling en ANLb

- Zowel eco-premie als ANLb-vergoeding mogen alleen worden uitgekeerd voor **bovenwettelijke** inspanningen > inspanningen die v rder gaan dan wat vereist is
- In het geval van overlap met een wettelijke verplichting (waaronder GLMC's) moet de ANLb-vergoeding gekort worden: alleen de   tra kosten die gemaakt worden in het kader van het ANLb-beheer mogen dan vergoed worden
- In het geval van overlap tussen eco-regeling en ANLb mag het ANLb-beheer meegeteld worden qua punten, maar **n et** qua waarde omdat eenzelfde activiteit **niet** 2 keer vergoed mag worden
- RVO is bezig om de cumulatie tussen GLMC's, eco-regeling en ANLb in kaart te brengen. Zodra hier duidelijkheid over is, wordt deze informatie gedeeld en toegelicht via een stroomschema/handreiking

Relatie 7e Actieprogramma Nitraat en GLB-NSP

- Actieprogramma Nitraat: **wettelijk verplichte maatregelen** die automatisch doorwerken in het GLB-NSP
- link met conditionaliteiten: GLMC4 (bufferstroken) en GLMC7 (gewasrotatie)
- link met eco-regeling/eco-activiteiten onder andere:
 - rustgewassen (rotatie 1:3 op perceelsniveau)
 - stikstofbindende eiwitgewassen
 - vroeg oogsten rooigewas
 - onderzaai vanggewas
 - verbrede bufferstroken
- link met ANLb: de eisen uit het Actieprogramma zijn wettelijke eisen en onderdeel van de conditionaliteiten > deze gelden als ‘instapeis’ voor het ANLb

Wisselwerking tussen GLMC4 (bufferstroken) en eco-regeling

Eco-activiteit
bufferstrook met kruiden:
telt mee als niet-productief
areaal

4.11

H11 Bufferstrook met kruiden grasland

Met een bufferstrook met kruiden zorgt u voor meer biodiversiteit en een betere waterkwaliteit. U heeft minimaal van 1 april tot 1 oktober een bufferstrook met kruiden langs uw natte sloot. U bemest de bufferstrook niet en gebruikt geen middelen om de gewassen te beschermen. Deze activiteit sluit aan bij het 7^e Nitraat Actieprogramma (NAP).

H11 Bufferstrook met kruiden grasland	Gewascode	Gewas
	337	Bufferstrook, rand (inclusief eventuele oevervegetatie)

4.20

N04 Bufferstrook met kruiden bouwland

U heeft minimaal van 1 april tot 1 oktober een bufferstrook met kruiden langs uw natte sloot. U bemest de bufferstrook niet en gebruikt geen middelen om de gewassen te beschermen. Ook deze activiteit sluit aan bij het 7^e Nitraat Actieprogramma (NAP).

N04 Bufferstrook met kruiden bouwland	Gewascode	Gewas
	337	Bufferstrook, rand (inclusief eventuele oevervegetatie)

Deze eco-activiteiten kunnen gecombineerd worden met 2 meter brede bufferstroken (GLMC4), **mits** in het kader van de eco-regeling een breedte van **minimaal 3 meter** wordt aangehouden

Deze eco-activiteiten kunnen **niet** gecombineerd worden met 5 meter brede bufferstroken (GLMC4); daarvoor wordt combinatie met het ANLb als meest wenselijk gezien

2e pijler: het ANLb

Diverse **gebiedsgerichte** interventies/regelingen gericht op het versterken van het platteland:

- ANLb
- Samenwerking, o.a veenweidegebieden/overgangszones N2000
- Innovatie en kennis
- Niet-productieve en productieve investeringen
- LEADER

2e pijler: het ANLb

- Het ANLb nu: circa 110.000 ha = 6% van het totale areaal aan landbouwgrond
- Streven in het huidige NSP: groei naar circa 135.000 ha = 7,5% van het totale areaal aan landbouwgrond

Wijzigingen in het ANLb ten opzichte van nu:

- verbreding met (extra) doelen op het vlak van klimaat en water
- mogelijke uitbreiding begrenzing leefgebieden (afhankelijk van budget)
- ANLb wordt ingezet voor de uitvoering van het Aanvalsplan Grutto (boerenlandvogels)

2e pijler: het ANLb

Mogelijk wordt het ANLb ook ingezet voor de gebiedsgerichte aanpak in veenweidegebieden en overgangszones N2000, via het Nationaal Programma Landelijk Gebied; daar komt dan extra budget voor beschikbaar vanuit het Transitiefonds

Deelname aan het ANLb is mogelijk zonder deel te nemen aan de eco-regeling

Alle ANLb-deelnemers (ook particulieren) moeten voldoen aan de conditionaliteiten (basisvoorwaarden), voor zover van toepassing op hun situatie

Maar: het niet voldoen aan de conditionaliteiten betekent niet meteen dat je niet meer mee mag doen aan het ANLb. In eerste instantie wordt er bij niet-naleving van de conditionaliteiten een boete (in de vorm van een korting) opgelegd

NSP: budget 2e pijler

- Stapsgewijze jaarlijkse overheveling van 15% in 2023 naar 30% in 2027
- Dit 2e pijler-budget is bestemd voor o.a.:
 - ANLb: €560 miljoen over 5 jaar (verwachte groei van 110.000 naar 135.000 ha)
 - veenweidegebieden/overgangszones N2000: €446 miljoen over 5 jaar
 - niet-productieve en productieve investeringen: €382 miljoen over 5 jaar
 - diverse samenwerkingsregelingen: €207 miljoen over 5 jaar
 - kennisontwikkeling: €107 miljoen over 5 jaar
 - jonge boeren: €79,5 miljoen over 5 jaar
 - LEADER: €73,3 miljoen over 5 jaar

2e pijler: gebiedsgerichte aanpak veenweidegebieden

- extra projecten als onderdeel van lopende gebiedsprocessen
- doel: het realiseren van peilverhoging op circa 20.000 ha landbouwgrond
- via de basisvoorwaarden (GLMC2) gaat als eis gelden dat boeren in veenweidegebieden zich moeten houden aan het peilbesluit

2e pijler: gebiedsgerichte aanpak overgangszones N2000

- gebiedsgerichte aanpak met als doel om extensivering te stimuleren
- inrichtingskosten en hydrologische maatregelen zoveel mogelijk nationaal gefinancierd vanuit het Programma Natuur
- beheerkosten extensivering gefinancierd vanuit het NSP
- doel: in 2027 gebiedsplannen voor circa 40.000 ha landbouwgrond

Mijlpalen NSP komende periode

- nieuwe versie NSP naar Europese Commissie: **augustus**
- béta-versie simulatietool eco-regeling beschikbaar: **juli-sept**
- goedkeuring NSP door Europese Commissie: **september-oktober**
- simulatietool eco-regeling klaar: **oktober**
- 'landschapslaag' RVO klaar: **oktober**
- besluitvorming secundaire wetgeving (uitvoeringsregelingen): **najaar**
- vaststelling NSP: **najaar**

A photograph of two people standing on a gravel path in a grassy field, looking through binoculars. The person on the left wears a brown jacket and a backpack, while the person on the right wears a blue jacket. In the background, there is a metal fence and a line of trees. On the left side of the image, there are two large, white, stylized tree icons. A blue rectangular box is overlaid on the right side of the image, containing contact information.

Contactgegevens:

Sarah Westenburg
swestenburg@boerennatuur.nl

BOERENNATUUR

Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer